

แนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชน
ประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา
The Guideline for The Participation of General Education in Private
Schools under Network of Suppamit 5 in Songkhla Province

อิสระพงศ์ โสพิกุล¹ อริสรา บุญรัตน์²
Isarapong Sopikul, Arissara Bunrat

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา 2) เพื่อเปรียบเทียบแนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษา 3) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะต่อแนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา จำนวน 181 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับกับเท่า .997 โดยกำหนดค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟาครอนบาค ผลการวิจัยพบว่า 1) แนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามระดับการศึกษาโดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมมีความแตกต่าง

Received: 2023-06-26 Revised: 2023-07-17 Accepted: 2023-07-22

¹ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ Master of Education Program Degree in Educational Administration Hatyai University. Corresponding Author e-mail: isarapong.sop059@hu.ac.th

² สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ Education Program Degree in Educational Administration Hatyai University. e-mail: arisra@hu.ac.th

กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา ปรากฏดังนี้ ควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนในเครือข่าย ร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหาร และครูควรมีส่วนร่วมในการนิเทศแลกเปลี่ยน เรียนรู้และสนับสนุนทรัพยากร เทคโนโลยีที่เพียงพอต่อความต้องการ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาและผู้เรียนมีทักษะชีวิต ตลอดจนการเรียนรู้สมรรถนะการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

คำสำคัญ (Keywords): แนวทางการมีส่วนร่วม; การจัดการศึกษา; โรงเรียนเอกชน

Abstract

This research is proposed to 1) study the level of participation of general education in private schools under network of Suppamit 5 in Songkhla Province. 2) compare the guideline for the participation of general education in private schools under network of Suppamit 5 in Songkhla Province classified by gender, level of education, job position, working experience, and school size, and 3) correct the suggestions of the guideline for the participation of general education in private schools under network of Suppamit 5 in Songkhla Province. The samples consisted of 181 school administrators and teachers from general education in private schools under network of Suppamit 5 in Songkhla Province. The instrument for collecting the data was a questionnaire with a confidence value equivalent to .997 The statistics used for the data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test and f-test. The research findings were as follows: 1) The level of the participation of general education in private schools under network of Suppamit 5 in Songkhla Province, overall was at a high level. ($\bar{x}=4.158$, S.D. =.437) 2) The comparison of the participation of general education in private schools under network of Suppamit 5 in Songkhla Province on the bases of gender was different with statistical significance at the .05, level of education was different with statistical significance at the .001, job position was not different, working experience was different with statistical significance at the .01, and school size was different with statistical significance at the .05 3) There should be an exchange of learning between schools in the network to participate in developing effective teaching and learning management. Administrators and teachers should participate in the supervision to exchange of learning, support technology resources sufficiently for the demand for

the benefit of education, and learners have life skills as well as able to live with others in society.

Keywords: Participation; Educational Management; Private Schools

บทนำ (Introduction)

การศึกษา คือ รากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศในทุกด้าน เป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้เป็นที่พึ่งพาอาศัยที่มีคุณค่าเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนในการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหากปราศจากแนวทางการพัฒนาการศึกษาและการพัฒนากำลังคนที่มีประสิทธิภาพแล้วการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ย่อมจะประสบความสำเร็จได้ยาก การศึกษาจึงนับเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาบุคคล ดังนั้นการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะส่งผลต่อการพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า (สุดารัตน์ แก้วสมบัติ, เสาวณี สิริสุขศิลป์และวัลลภา อารรัตน์, 2565, น. 151) นอกจากนี้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาการให้ร่วมมือในการพัฒนาครูและบุคลากรเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานทั้งในด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน การปรับปรุงระบบบริหารจัดการให้โรงเรียนเป็นฐานในการบริหาร ส่งเสริมให้มีการตั้งกลุ่มย่อยในการสร้างเป็นเครือข่ายและความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นการสร้างความเข้มแข็งของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการศึกษาเอกชนเป็นระบบการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษาของประเทศ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นทุนมนุษย์ที่มีศักยภาพ เป็นกำลังสำคัญของการพัฒนาประเทศมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน การมีส่วนร่วมของการศึกษาเอกชนได้ถูกกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมายความว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน

ซึ่งการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาเอกชน จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะสามารถเป็นเครื่องมือสนับสนุนและผลักดันให้การดำเนินงานในสถานศึกษาเกิดประสิทธิผลซึ่งต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งผู้บริหารครูและบุคลากรในสถานศึกษาซึ่งถือเป็นเรื่องที่ทำนายโดยต้องอาศัยความเห็นตรงกันและสามารถทำงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารงานในสถานศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับภาวะความรับผิดชอบนั้นเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การจัดการศึกษามีคุณภาพได้ ทั้งนี้เพราะการจัดการศึกษา ครอบคลุมกิจกรรมการดำเนินการต่างๆทางการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของครูและบุคลากร นักเรียน หลักสูตรและการเรียนการสอน การจัดทำนโยบายและแผนการประเมินผล ระบบข้อมูล สารสนเทศ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นถ้าการบริหารจัดการไม่ดีไม่มีประสิทธิภาพย่อมส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาได้ ซึ่งในปัจจุบันสถานศึกษาเอกชนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา ต่างได้รับผลกระทบจากนโยบายของภาครัฐ ทั้งในเรื่องของการขยายตัวของโรงเรียนรัฐบาล ปัญหาครูและบุคลากร ครูไม่ครบชั้นเรียน ครูลาออกกลางคันเพื่อไปสอบบรรจุเป็นพนักงานภาครัฐ รวมถึงปัญหาการให้สวัสดิการและงบประมาณที่ไม่เท่าเทียม ส่งผลให้ครูขาดกำลังใจในการปฏิบัติงาน จากสภาพปัญหาที่สถานศึกษาเอกชนได้รับ

ก่อให้เกิดผลกระทบต่อโรงเรียนเอกชนทั้งระบบ การมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษาจึงถือได้ว่าเป็นความสำคัญและมีส่วนช่วยให้สถานศึกษาต่างได้รับความเคลื่อนไหวเกิดความเข้าใจอันดีต่อกันลดและแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกัน ส่งเสริมสนับสนุนการใช้ทรัพยากรและบุคลากรร่วมกัน

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา จึงได้เล็งเห็นถึงสภาพปัญหาและความสำคัญ ตลอดจนกระบวนการทำงานในการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษาที่สร้างเป็นเครือข่ายความร่วมมือแต่ยังไม่มีแนวทางการมีส่วนร่วมที่ชัดเจน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สามารถใช้เป็นแนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา อันจะนำไปสู่การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชนที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การดำเนินการวิจัยฉบับนี้ ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรเป้าหมาย แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา ใน 12 โรงเรียน จำนวน 340 คน โดยแยกเป็นผู้บริหาร 24 คน ครู 316 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยเปรียบเทียบจากตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 60-610) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถานศึกษาเป็นหน่วยสุ่ม ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 181 คน โดยแยกเป็นผู้บริหาร 24 คน ครู 157 คน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม โดยนำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ขอคำแนะนำและตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูล (Try-Out) จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาทำการศึกษาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .997

การวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ไปวิเคราะห์เทียบกับคะแนนที่เฉลี่ยตามแนวคิดของเบสท์ ในส่วนของระดับการมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา ทำการวิเคราะห์โดยการทดสอบที กรณีกลุ่มอิสระจากกัน (t-test independent) และทำการวิเคราะห์ด้วยความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance: ANOVA) โดยทดสอบค่าเอฟ (F-test)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา ทำการวิเคราะห์โดยจัดเรียงลำดับความถี่ในแต่ละประเด็น

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา โดยภาพรวม ตารางที่ 1 ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้บริหารและครู โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนา คุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา	การมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและส่งเสริม กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.272	.437	มาก
2. ด้านการกำหนดนโยบายและเป้าหมายการศึกษา	4.293	.479	มาก
3. ด้านการประชาสัมพันธ์ สนับสนุนกิจกรรมทาง การศึกษา	4.168	.559	มาก
4. ด้านการสนับสนุนทรัพยากรและบุคลากรในการจัด การศึกษา	3.860	.568	มาก
5. ด้านการตรวจสอบการจัดการศึกษา	4.276	.553	มาก
รวม	4.158	.437	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.158$, S.D. = .437) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดนโยบายและเป้าหมายการศึกษา ($\bar{X} = 4.293$, S.D. = .479) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.272$, S.D. = .437) และด้านการตรวจสอบการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.276$, S.D. = .553) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษาในเครือข่าย พัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. การมีส่วนร่วมในการจัด การศึกษาและส่งเสริมกระบวนการ เรียนรู้ของผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	.499	.249	1.304	.274
	ภายในกลุ่ม	178	34.028	.191		
	รวม	180	34.527			
	ระหว่างกลุ่ม	2	3.825	1.912	9.075	.000***

2. การกำหนดนโยบายและเป้าหมายการศึกษา	ภายในกลุ่ม	178	37.511	.211		
	รวม	180	41.336			
3. การประชาสัมพันธ์ สนับสนุนกิจกรรมทางการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	4.051	2.025	6.888	.001**
	ภายในกลุ่ม	178	52.341	.294		
	รวม	180	56.392			
4. การสนับสนุนทรัพยากรและบุคลากรในการจัดการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	2.706	1.353	4.348	.014*
	ภายในกลุ่ม	178	55.385	.311		
	รวม	180	58.091			
5. การตรวจสอบการจัดการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	1.198	.599	1.980	.141
	ภายในกลุ่ม	178	53.878	.303		
	รวม	180	55.077			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.643	.821	4.464	.013*
	ภายในกลุ่ม	178	32.747	.184		
	รวม	180	34.389			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดนโยบายและเป้าหมายการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 และด้านการประชาสัมพันธ์ สนับสนุนกิจกรรมทางการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านการตรวจสอบการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน

3. รวบรวมข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา ดังนี้

ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีคำแนะนำว่า 1) ควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษาในเครือข่าย 2) ควรจัดให้มีการอบรมกระบวนการเรียนรู้ให้กับบุคลากร เพื่อนำไปพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ด้านการกำหนดนโยบายและเป้าหมายการศึกษา มีข้อเสนอแนะว่า 1) ควรกำหนดนโยบายและเป้าหมายอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะชีวิต ตลอดจนสมรรถนะการเรียนรู้ การใช้ชีวิตอยู่

ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ด้านการประชาสัมพันธ์สนับสนุนกิจกรรมทางการศึกษา มีข้อเสนอแนะว่า 1) ควรมีกิจกรรมระหว่างเครือข่ายร่วมกัน เช่น กิจกรรมการแข่งขันกีฬาสัมพันธ์เครือข่ายจังหวัดสงขลา 2) เผยแพร่กิจกรรมผ่านช่องทาง Facebook , Line เพื่อการมีส่วนร่วมและรับรู้โดยทั่วกัน 3) ควรมีการปรับปรุงในเรื่องข่าวสารหรือข้อมูลการประชาสัมพันธ์ในเครือข่ายให้รวดเร็วมากขึ้น ด้านการสนับสนุนทรัพยากรและบุคลากรในการจัดการศึกษา มีข้อเสนอแนะว่า 1) ควรสนับสนุนทรัพยากรที่เพียงพอกับความต้องการของบุคลากรที่ต้องการใช้สื่อเทคโนโลยี 2) ควรส่งเสริมให้มีการอบรมหรือสัมมนาร่วมกัน เพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้เกิดความรู้ความชำนาญ ด้านการตรวจสอบการจัดการศึกษา มีข้อเสนอแนะว่า ควรให้ผู้บริหารและครูร่วมกันประเมินตรวจสอบนิเทศเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้หมุนเวียนระหว่างเครือข่าย

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. แนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินงานระหว่างโรงเรียนมีการส่งเสริมเอื้อหนุนซึ่งกันและกัน ผู้บริหารและครูบุคลากรมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระหว่างกัน เป็นไปในทิศทางเดียวกันผ่านการประชุมเครือข่าย ผ่านการติดตามการประสานงานระหว่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดนโยบายและเป้าหมายการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านการตรวจสอบการจัดการศึกษา ด้านการประชาสัมพันธ์ สนับสนุนกิจกรรมทางการศึกษา และด้านการสนับสนุนทรัพยากรและบุคลากรในการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของธัชพงศ์ มีแก้ว (2557, น. 63) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในกลุ่มลำเหย อำเภอดอนตูม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในกลุ่มลำเหย อำเภอดอนตูม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ความยึดมั่นผูกพัน ความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงานและการไว้วางใจตามลำดับ 2) แนวทางในการบริหารแบบมีส่วนร่วมพบว่า ผู้บริหารควรตระหนักในเรื่องการมีส่วนร่วมในการติดตามและจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน ควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความผูกพันในองค์กร และการให้บริการ บุคลากรมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมายของโรงเรียนร่วมกัน บุคลากรควรมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานผลการดำเนินประเมินคุณภาพการศึกษาร่วมกัน

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา ปรากฏดังนี้เครือข่ายพัฒนาคุณภาพ

2.1 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา ที่มีเพศต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูที่มีเพศชายให้ความสำคัญกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในเรื่องของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน การกำหนดนโยบายและเป้าหมายการจัดการศึกษา การประชาสัมพันธ์ สนับสนุนกิจกรรมทางการศึกษา การสนับสนุนทรัพยากรและบุคลากรในการจัดการศึกษา การตรวจสอบการจัดการศึกษา มากกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทับทิม แสงอินทร์ (2559, น. 96) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ โรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามเพศ พบว่าเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็น การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรีแตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยผู้บริหารและครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มากกว่าครูและผู้บริหารที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีนั้นให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงผู้บริหารและครูยังมีการกำหนดนโยบายและเป้าหมายการศึกษาร่วมกัน อีกทั้งยังมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรและบุคลากรในการจัดการศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทับทิม แสงอินทร์ (2559, น. 97) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างก็มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา ที่มีตำแหน่งงานต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในกระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการกำหนดภาระหน้าที่ แบ่งฝ่ายงานที่ชัดเจน

รวมถึงมีการประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดู งานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาร่วมกันและมีการติดตาม ประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมพล พวงศิริ (2552, น. 65) ได้ศึกษาการบริหารแบบ มีส่วนร่วมบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมือง สุรินทร์ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ใน ภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.4 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้บริหารและครู โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 โดยผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีส่วนร่วมมากกว่าผู้บริหารและครูที่มี ประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี จำเป็นต้องมีเครือข่ายในการพัฒนาสมรรถนะของการจัดการศึกษา จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับ การทำงานแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา โดยใช้กิจกรรมทางการศึกษาร่วมกัน นอกจากนั้นการประสานงานในเครือข่ายร่วมกันยังเป็นการส่งมอบโอกาสทางการศึกษาแก่ผู้เรียน และก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างในเครือข่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพินิจ ธงโสม (2552, น.80) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูที่มี ประสบการณ์ต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาแตกต่างกัน

2.5 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้บริหารและครู โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา ที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดใหญ่มีการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์และ เป้าหมายในการบริหารงานที่ชัดเจน ผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดใหญ่จึงมีส่วนร่วมในการวางแผน โครงการกิจกรรม การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รวมถึงการส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาและผู้ ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีการดำเนินการในเรื่องต่างๆ ที่เอื้อต่อการนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ตาม เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการดำเนินการแก้ไขปัญหาของสถานศึกษาได้ดีกว่าโรงเรียน ขนาดกลางและขนาดเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรี มนต์สนธิ (2560, น. 57-58) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี พบว่าการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากการวิจัย พบว่า แนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา ด้านการสนับสนุนทรัพยากรและบุคลากรในการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยลำดับน้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารและครูควรมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการ การสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร รวมทั้งการสนับสนุนงบประมาณ การจัดหาครุภัณฑ์ให้กับสถานศึกษา เป็นต้น

1.2 จากการวิจัย พบว่า แนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา ด้านการประชาสัมพันธ์ สนับสนุนกิจกรรมทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยลำดับน้อย ดังนั้นผู้บริหารและครูควรจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการศึกษาดูงานระหว่างโรงเรียน รวมถึงการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้สถานศึกษามีการประสานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในพื้นที่อื่น ๆ ให้มีความหลากหลายเพิ่มขึ้น

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนในระบบประเภทอื่นๆ

2.3 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ศุภมิตร จังหวัดสงขลา

เอกสารอ้างอิง (References)

พินิจ ฐงโสม. (2552). การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนของครู ลังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3. ปรินญาณินพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.

เฉลิมพล พวงศิริ. (2552). การบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.

ปาริชาติ วลัยเสถียร. (2555). ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. (2557). การมีส่วนร่วมหลักการพื้นฐานเทคนิคและกรณีตัวอย่าง. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ธัชพงศ์ มีแก้ว. (2557). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในกลุ่มลำห้วย อำเภอคอนตูม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- ประจวบ หนูเลี้ยง เด่น ชะเนติยง และนวลพรรณ วรรณสุธี. (2558). การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษา แบบมีส่วนร่วมของจังหวัดพัทลุง. วารสารปริชาต มหาวิทยาลัยทักษิณ. 28, 232-253.
- พัชรี มนัสสนิท. (2560). การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณ.
- ธนสาร บัลลังก์ปัทมา. (2561). บทบาทประชาชนในการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษา นิตยสาร Thecity Journal. ปีที่ 4 ฉบับที่ 85 : น.30 นิตยสาร Thecity Journal. 4 (85) :30 เข้าถึงจากเว็บไซต์ <https://www.gotoknow.org/posts/200818>
- ทับทิม แสงอินทร์. (2559). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จิตติสรณ์ ณ แฉล้ม. (2561). การมีส่วนร่วมของศิษย์เก่าในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านบางมัน อำเภอสุขสำราญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง. สารนิพนธ์ ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- เครือข่ายศุภมิตร (2565). ประวัติเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 5 (ศุภมิตร). สังกัดสำนักงาน การศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา, สงขลา.
- สุดาร์ตน์ แก้วสมบัติ , เสาวณี สิริสุขศิลป์และวัลลภา อารรัตน์. (2565). ความต้องการจำเป็นของความร่วมมือในการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชน. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยนครพนม ปีที่ 12 (ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม 2565 - เมษายน 2565). น.151.